

INDEPENDENT SERBIAN NEWSPAPER IN THE USA

SERBIAN MIRROR ГЛЕДАЛО

НЕЗАВИСНИ МЕСЕЧНИ ЛИСТ СРБА У САД

GODINA XII * BROJ 163 * JUL 2015.

OD ATLANTIKA DO PACIFIKA

POVРЕЂЕНИ STE NA RADU ILI
U SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI?

IMAMO REŠENJE!

ADVOKATI

Koji štite Vaša prava i beneficije.

PLAĆATE SAMO UKOLIKO VAŠ SLUČAJ DOBIJE NA SUDU!

DOKTORI

Specializovani za: POVREDE NA RADU,
SAOBRAĆAJNE NEZGODE I LIČNE POVREDE

773-666-3474

- Bol u leđima • Bol u vratu • Frakture
- Generalni bol • Specijalista za šaku • Kičma
- Nervi • Ramena i kolena • Stopala i zglobovi

Pozovite nas za
BESPLATNE konsultacije

773-666-3474

8501 W. Higgins Road, #340
Chicago, IL 60631

MED
SPECIALISTS

*Besplatne usluge preporuke specijalizovanih doktora i advokata.

www.serbianmirror.com

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
MENT OF THE REPUBLIC OF SERBIA

DVA NACRTA
РЕЗОЛУЦИЈЕ
O SREBRENICI

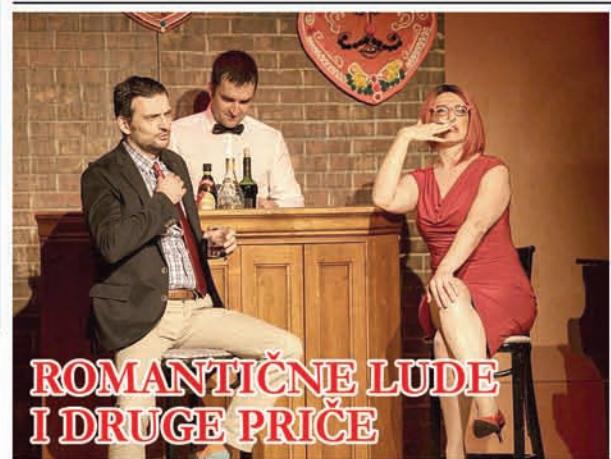

**KOLONE PROTERANIH
U SRBIJU I PREKO NJE**

DENI RAKOVIĆ

**OD PILOTA
DO UVOZNika
SRPSKIH
PROIZVODA**

**ROMANTIČNE LUDE
I DRUGE PRIČE**

**SRPSKE KOŠARKAŠICE
NA KROVU EVROPE, A
ORLIĆI PRVACI SVETA**

EXPEDITED INC.

8318 W. 47th Street Lyons, IL 60534

Phone: 888.888.8890 - Phone: 708.447.3628 - Fax: 708.447.3836

E-mail: dispatch@expedited-inc.com

Transportna kompanija koja vrši transport u 48 država u SAD
kao i sezonski transport za UPS i FedEx

Potrebni iskusni vozači i vlasnici kamiona

Owner Operators and Drivers

Excellent rates - Fuel Discounts

Popust na gorivu na
odredjenim lokacijama (pumpama)

Odlično plaćeni lodovi - 90%

Svi naši dispečeri su profesionalni vozači!

Pozovite EXPEDITED INC

na tel: 800.888.8890

Nada Dragojević & Dragan Korunovski

JOVAN CUPIC D.M.D

FAMILY DENTISTRY

Regular Check Up

Preventive Care

Cleaning

Fluoride

Sealants

8800 N. Lockwood Ste C
Skokie, IL 60077
Office: 847.965.8780
Fax: 847.967.1429

847.965.8780
www.JovanCupic.com

FREE Implant Consultation

www.MacTravel.us

Call: 773-883-0600

mac
Travel

2900 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60618
Tell: 773-883-0600 / e-mail: info@MacTravel.us

SPECIAL AIR FARES FOR

*Belgrade, Ljubljana, Zagreb, Split, Dubrovnik,
Banja Luka Sarajevo, Podgorica, Tivat, Skopje,
Pristina and Ohrid*

For all-inclusive vacations, last-minute deals, and vacation packages to the
Caribbean, Hawaii, Mexico, and more,
call Mac Travel official agent for Apple Vacations

Please visit our website www.mactravel.us with assortment of tours
and packages to the Balkans, Central and Eastern Europe

ZA NAJPOVOLJNIJE CENE POZOVITE VAŠ MAC TRAVEL

ОГЛЕДАЛО

SADRŽAJ

Srb info	strana 4
Političke aktuelnosti	strana 5
Kolona proternih u Srbiju u preko nje	strana 6
Srbija se odriče državnih medija	strana 7
Najlepše priče starog Beograda: Ada Ciganlija	strana 8
Vanjini biseri: Manekeni zakasnelog puberteta	strana 9
Kako sam zaglavio u Američkom zatvoru	strana 10
Teslin neostvaren san	strana 11
Delo Save Rakočevića	strane 12
Priča o šumi	strana 13
Od pilota do uvoznika srpskih proizvoda	strana 14
Ivan Kalauzović - Odnos Srbije i rasejanja...	strana 16
Romantične lude i druge priče	strana 18
Umro Đuza Stojiljković - Markovi konaci	strana 20
Džo Moler: Aleksej	strana 21
Sport: Neverovatan mesec za srpski sport	strana 22
Iz vašeg ugla: Ima li leka za slomljenu dušu	strana 23
Vera: Vidovdan	strana 24
Konzulat: Vi pitate, konzulat odgovara	strana 25
Horoskop za jul mesec	strana 26
Pomeni	strana 27
Mali oglasi	strana 28
Rodjendani	strana 29
Vedra strana	strana 30

TIRAŽ: 18.000

PUBLISHED BY

Ogledalo - Serbian Mirror. Inc •

P O BOX 13472 CHICAGO IL 60613

- Phone: 773.744.0373
- OSNIVAČ: Slavica Petrović
- UREDNIK: Slavica Petrović

• GRAFIČKI UREDNIK: Zoran Marinković
 • REDAKCIJA: Marijana Maljković, Saša Živković, Aleksandra

Mitić, Nenad Jovanović, Marko Lopušina.

• DOPISNICI: Vanja Bulić, Milutin Šoškić, Jasna Stanojev,
 (Beograd), Ivan Kalauzović-Ivanus (Niš),
 Milan Lučić (New York), Staša Nastić (Holivud),
 Milomir Ognjanović (Havaji), Dejan Marinković

• PREDSTAVNIŠTVA •

• LOS ANDJELES: Dragan Rakonjac (562.397.9001)
 • NJUJORK: Mike Lučić Milan (212.426.1020)

ALL RIGHTS RESERVED:

Ogledalo is not responsible for advertisements,
 advertising articles and their contents

E-mail: ogledalo@gmail.com

Web: www.serbianmirror.com

„Što god tkaš, vezuj konce za nebo”

Sv. Vladika Nikolaj Velimirović

REČ UREDNIKA

Poštovani prijatelji, čitaoci Srpskog Ogledala

Urukama imate novo, julsko izdanje Ogledala. Jul je mesec kada se u Americi obeležavaju dani našeg genija, Nikole Tesle. Time, Amerika odaje počast ovom velikom naučniku, koji je veći deo svog života i naučnog rada proveo u Americi, gde je i umro 1943. Tesline uspehe i pronalaske, kao i njegova istraživanja nauka i danas pokušava da odgonetne.

Ti dani su pred nama, a za nama je puno razloga zbog kojih treba da budemo ponosni, jer naši sportisti osvajaju titule širom sveta.

Omladinska fudbalska reprezentacija Srbije osvojila je svetsku titulu nakon pobede Brazila, rezultatom 2:1. Naše košarkašice su osvojile zlato na EP, pobedom nad Francuskom. Vaterpolisti takodje osvojili svetsku ligu. Sportski uspesi se nižu jedan za drugim i to je dovoljan razlog da se kolektivno osećamo lepo i ponosno.

A i naše srpsko pozoriste u Čikagu i dalje postiže sve veće i veće uspehe u svojoj jubilarnoj desetoj sezoni, uprkos nerešenim odnosima sa

Srpsko-američkim muzejom Sveti Sava, u čijem su Upravnom dboru ponovo isti ljudi. A isti su, jer je godišnja skupština ponovo protekla u istom maniru što znači bila je ponovo netransparentna, i ovaj put, kao i prethodne godine se ne zna kako se broje glasovi, pa je vrlo verovatno da nova-stara Uprava nema legitimitet.

U poslednjih par godina pod istom Upravom pošto se zaboravila namena muzeja Sveti Sava, kao da njegova namena nije širenje srpske kulture i tradicije, pa je nekadašnji Srpski kulturni centar u Čikagu postao u neku ruku "lična prća", kako se to u našem narodu kaže. O tome opširnije u sledećem avgustovskom izdanju. A u medjuvremenu nam ostaje da se nadamo da će doći vreme kada će muzej Sveti Sava ponovo okupljati sve dobromamerne Srbe koji žele da svojoj zajednici daju doprinos. Zasada je to, nažalost, nemoguće.

Bez obzira gde provodite ovo leto, previdjite sve nesporazume i ne zaboravite najveće vrednosti života, ljubav prema porodici i svojim bližnjim, jer kako je govorio Miroslav Antić: "Ljubav je jedini vazduh koji sam udisao, i osmeh jedini jezik koji na svetu razumem".

Srdačno vaša,
 Slavica Petrović,
 gl. i odg. urednik

GODIŠNJA PREPLATA NA OGLEDALO 12 MESECI - \$50.00

NAME: _____

ADDRESS: _____

CITY: _____ STATE: _____

ZIP: _____ TEL: _____

Ispunjen formular zajedno sa čekom pošaljite
 na adresu Ogledala

Ogledalo - Serbian Mirror -
 PO BOX 13472 Chicago IL 60613

GDE KAD K ŠTA

Srpsko-Američka šahovska akademija

Dejan „May“ Maksimović profesionalni velemajstor šaha iz Srbije, koji živi u Čikagu više od 15 godina je profesionalni šahista preko 35 godina. Najveći uspeh u karijeri je 33-e mesto u svetu!

Dejan je takođe profesionalni trener preko 25 godina i većina njegovih učenika su Nacionalni pravci Illinoisa, Amerike i širom sveta. Za vrlo kratko vreme njegovi učenici su osvojili više od impozantnih 3000 trofeja u različitim kategorijama!

Dejan „May“ Maksimović daje privatne, grupne, školske, koledž, univerzitet i online časove šaha svim uzrastima i kategorijama. Ako želite da napravite uspeh kako u šahu, tako i u životu slobodno ga kontaktirajte na:

Tel: (224)875-9715

E-mail: chessmayusa@netscape.net

Skype: chessmay1

Za sve detaljne informacije molim Vas posetite website:
www.maychampions.com

Izložba
umetničkih slika
umetnice iz Srbije,
Dragane Tošić
„Priča o šumi,,

Srpsko-američki Muzej

St Sava

18. juli u 7:30 pm,
448 W Barry ave, Chicago.

*Srdačno vas pozivamo
da prisustvujete
ovom kulturnom
dogadjaju.*

Holy Resurrection Serbian Orthodox Cathedral

SFRB fest

2015 August 7th-9th

5701 N. Redwood Drive
Chicago, Illinois
I-90 & Canfield

FRIDAY
5 pm-Midnight

SATURDAY
Noon-Midnight

SUNDAY
Noon-10 pm

www.serbfestchicago.com

Free Parking • Free Admission

SCHAUMBURG FAMILY DENTAL CLINIC

650 E. Higgins Rd. Schaumburg, IL 60173

General & Cosmetic Dentistry

Preventiva
ZUM - beljenje zuba
Braces - ispravljanje zuba
Protetika, implanti
Proteze, porcelanske krunice

Phone: 847-882-7001

ZA PENZIONERE POPUST
Prihvatomo većinu osiguranja

Mike i Petar Milenković D.D.S.

Beli zubi osmeh večni i bićete uvek srečni

nena design

DVA NACRTA REZOLUCIJE O SREBRENICI

USB UN počinje praktično diplomatska bitka, koja se nedeljama vodi na Ist Riveru, ali i u svetskim centrima moći, oko inicijative Londona i Moskve uoči 20-te srebreničke godišnjice, čiji se rasplet očekuje 7. jula, za kada je zakazana sednica SB. Teoretski, SB može da raspravlja o obe rezolucije, što nije ustaljena diplomatska praksa, ili da na stolu ostane samo britanska, jer je ona prva podneta.

Beograd će na adrese predstavnika 15 država u SB poslati novo pismo, u kojem će ukazati da je britanska inicijativa za nas neprihvatljiva i da nije u interesu ni Srbije, ni celog regiona, jer ne doprinosi pomirenju, već stvaranju novih tenzija. Predlog rezolucije Velike Britanije neprihvatljiv je za Srbiju, jer su u tekstu napravljene samo kozmetičke izmene i praktično samo smanjen broj upotrebe reči "genocid". U pismu Srbije biće navedeno da britanski nacrt rezolucije baca stigmu na ceo srpski narod i da bi bilo pogubno da se ovakvim jednim potezom Srbi istorijski označe kao genocidna nacija. Ova Rezolucija o Srebrenici nije prihvatljiva ni za Srbiju, ni za Republiku Srpsku, zajednička je ocena predsednika i premijera Srbije i Republike Srpske, Tomislava Nikolića, Milorada Dodika, Aleksandra Vučića i Željke Cvijanović. Kako je "Novostima" rečeno u vrhu srpske vlasti, čitava diplomatska aktivnost Beograda trenutno je usmerena na sprečavanje usvajanja britanske rezolucije, koja je i u doradjenoj varijanti, izrazito antisrpska i ne doprinosi pomirenju, već dizanju tenzija u regionu.

Kao kontrapredlog britanskom dokumentu o Srebrenici, ruska delegacija u Ujedinjenim nacijama podelila je svim članicama Saveta bezbednosti nacrt svoje rezolucije o Bosni i Hercegovini. Oni smatraju da SB ima zadatku da postigne dogovor o tekstu koji bi doneo istinsku korist celom regionu, pa je predlog Moskve usredsredjen na pitanja koja predstavlja osnovu za saradnju i mirnu koegzistenciju

Piše: Marijana Maljković

država regionala, a ne na pitanja koja jačaju tenzije, saznaju Novosti. Ideja Rusije je da SB još jednom potvrdi podršku Dejtonskom sporazumu i da se najoštrije osude svi zločini počinjeni tokom svih sukoba u bivšoj Jugoslaviji. U ovoj rezoluciji se ne izdvaja i posebno ne navodi Srebrenica, a ni bilo koji drugi zločin. Rusija u rezoluciji insistira na poštovanju Dejtonskog sporazuma za BiH čime brani opstanak Republike Srpske, kao i na pomirenju među narodima, te aktivnoj saradnji država regionala.

Potvrda Dejtonskog sporazuma i upotreba termina genocid – glavne su tačke razmimoilaženja Rusije i Velike Britanije, zbog kojih su male šanse da dodje do kom-

nute sve "kontroverzne tačke". Najekstremnija, ali manje izgledna varijanta, jeste da nijedna od strana ne odustane od svog dokumenta i da, kao stalne članice SB, pribegnu pravu veta.

Najnoviji pritisak na Srbiju kada je reč o Srebrenici su i nedavna hapšenja. Vest o hapšenju jednog od komandanata terorističke OVK Ramuša Haradinaja u Sloveniji, koji u srpskom Tužilaštvu ima deboe kriminalni i zločinački dosije, kao i hapšenje ratnog komandanta muslimana u BiH Nasera Orića u Švajcarskoj, srpskoj strani bila je unapred jasna da će obojica vrlo brzo biti puštena i da je reč o stvaranju privida pravednosti i pritisak na Srbiju. Njihovim hapšenjem i brzim oslobođanjem bošnjački i albanski ratni komandanti postali su simboli nekažnjivosti zločina počinjenih nad srpskim civilima.

Iako su svi nadležni medjunarodni sudovi utvrdili da Srbija nije počinila geno-

uopšte relevantan argument da su medunarodni sudovi oslobođili Srbiju krivice za genocid ako se zna da su ti sudovi odgovorni oslobođili i Nasera Orića i Ramuša Haradinaja, ratne komandante koji su prethodnih dana po poternicama Srbije uhapšeni. Frapantno je, naime, da se od Beograda očekuje da prizna makar moralnu odgovornost za zločin, dok niko od onih koji pritisaku svako novo srpsko rukovodstvo da se u Srebrenici suoči sa srpskom odgovornošću za masakr, od Haradinaja i Orića nema ni približno slična očekivanja. Štaviše, o njima u nekim evropskim prestonicama ovih dana govore kao o nevino zatočenim ljudima.

U Srbiji ogromna većina građana i Orića i Haradinaja smatra odgovornim za ratne zločine. Oni su zapravo postali simboli nekažnjivosti zločina počinjenih nad srpskim civilima. A to što Orić, Haradinaj, pa ni Ante Gotovina za zločine nad Srbima

u Hrvatskoj tokom "Oluje" i mnogi drugi nisu kažnjeni, ne znači da bi i Beograd trebalo da usvoji haške aršine i da prestane da očekuje da se neko makar pokloni senima srpskih žrtava.

Vojni analitičar Miroslav Lazanski smatra da pomirenje na Balkanu zahteva punu istinu, a ne rezoluciju. On napominje da su neke činjenice o ratnim dešavanjima u Srebrenici nesporne, uključujući i onu da je tu bilo sedište 28. muslimanske divizije, koja je od 1992. do 1995. iz te zone dejstvovala po srpskim okolnim selima, ubivši 3.000 Srba, čija su imena poznata.

"I šta sada najavljenom rezolucijom žele Britanci? Da nametnu Srbima u Republici Srpskoj i Srbiji osećaj kolektivne krivice? Čitanje istorije preko zločina prepostavlja da se zločin identificuje, svaki prouči ponaosob, da se ispita njegov kontekst, njegovo izvršenje. Jer, debata o prošlosti tiče se i naše sadašnjosti. Zašto bi 1.500, ili 7.000, ili 8.000 ubijenih muslimana u Srebrenici bio genocid, a 3.000 ubijenih Srba oko Srebrenice nesrečni slučaj? Zašto bi zločin počinjen u ime jedinstvene BiH bio manje za osudu od zločina počinjenog u ime Republike Srpske? Pomirenje na Balkanu zahteva punu istinu. Bez nje – nema ni pomirenja", tvrdi Lazanski.

promisa oko rezolucija o BiH i Srebrenici, koje su ove dve zemlje predložile u Savetu bezbednosti.

U ovom trenutku teško je predvideti epilog višenedeljnog diplomatskog rata koji se poveo oko srebreničkog jubileja, jer i Moskva i London vode široke konsultacije na Ist Riveru kako bi opipale puls članica Saveta bezbednosti i obezbedile što širu podršku za svoj predlog. Ukoliko odnos snaga u SB bude tesan, prema ocenama u diplomatskim krugovima UN, moguća izlazna strategija mogla bi da bude da ne prodje nijedna rezolucija, već da se usvoji zajednička izjava, koju bi potpisao predsedavajući SB, a u kojoj bi bile izbeg-

cid u Srebrenici, kako podseća profesor Tibor Varadi, Zapad na srpske zvaničnike neprestano vrši pritisak da iznova odaju poštu srebreničkim žrtvama i tako pokažu svoj odnos prema masakru iz 1995. Očigledno je da deklaracija srpskog parlamenta iz marta 2010. godine kojom je najoštrije osudjen zločin nad bošnjačkim stanovništvom ipak nije bila dovoljna, piše Politika.

Zašto se stalno insistira na povezanosti Beograda sa ovim zločinom i zašto Beograd u očima nekih suseda i zapadnih zemalja nikako da osvoji pravo da se distancira od Srebrenice?

Možda je bolje pitanje koliko je

KOLONE PROTERANIH U SRBIJU I PREKO NJE

Svetski dan izbeglica, Srbija je dočekala kao jedna od pet zemalja u svetu i prva u Evropi po broju ljudi sa prođenom izbegličkom situacijom, sa čak 35.000 izbeglica i kao zemlja tranzita u kojoj je više od 22.000 ljudi zatažilo azil samo u prvih pet meseci ove godine, dok je sa druge strane madjarska Vlada odlučila da hitno podigne zid od 4 metra na granici sa Srbijom, kako bi zaustavila dolazak imigranata. Madjarska je u tu svrhu izdvojila 21 milion evra, navodeći da je na njihovu teritoriju ove godine ušlo 61.000 ilegalnih imigranta, skoro svi preko Srbije, ali da odnosi ove dve zemlje nisu bili nikada bolji. Većina tih migranata dolazi sa Kosova, iz Sirije i Avganistana.

Najava izgradnje zida izazvala je brojne negativne reakcije u EU i u Srbiji. Potpredsednica Evropske Komisije Kristalina Georgijeva kritikovala je ovu odluku navodeći da se njome jednostrano suspenduje Dablijski sporazum III, kojim se reguliše prijem azilanata u zemlje EU. Oštros je reagovao i austrijski ministar spoljnih poslova Sebastian Kurz, koji je upozorio da će Madjarska "snositi posledice" ako suspenduje sporazum. Evropska Komisija je kritikovala Madjarsku zbog namere da gradi zid, ali je priznala da nema pravnog načina da to spreči, jer svaka članica EU sama odlučuje kako će obezbediti granice sa ne-članicama. U slučaju kršenja Dablijskog sporazuma ova država bi zaista mogla da snosi teške posledice, izmedju ostalog i zato što se strahuje da bi i druge zemlje mogle da se povedu za njenim primerom. Ukoliko Komisija ne bude zadovoljna madjarskim objašnjenjem odluke o suspenziji, može da podnese prijavu Evropskom sudu koji je nadležan za sankcionisanje kršenja temeljnih evropskih zakona i sporazuma. Sud, čije su odluke obavezujuće, mogao bi Madjarskoj da nametne finansijske sankcije teške stotine miliona evra i da joj uskrati pristup evropskim fondovima. Kao krajnja mera, Madjarskoj bi moglo biti oduzeto pravo glasa u Savetu EU sve dok ne poništi spornu odluku.

Prvi potpredsednik Vlade Srbije Ivica Dačić je naglasio da Srbija ne gleda sa odobravanjem na potez Madjarske, iako sa tom

zemljim ima odlične prijateljske odnose. On je ocenio da bi bilo bolje da se investiralo u elektronski nadzor zelene granice, kako je i predlagao dok je bio na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova, te zatražio evropsko rešenje problema ilegalne migracije. "Medjutim tada u Srbiji, Madjarskoj, a ni u Briselu nisu ozbiljno shvatali probleme sa kojima možemo svi da se suočimo. "Vreme je da se Evropa izjasni da li je Evropa zidova prošlost ili budućnost. Ja sam mislio da je Berlinski zid pao", poručio je Dačić. Srpska policija je nedavno uhapsila 29 policajaca i devet carinika, koji su službovali na granici prema Madjarskoj, pod optužbom da u proteklom 15 mesecima, na području graničnog prelaza prema Madjarskoj, "kao članovi organizovane kriminalne grupe,

Unije dobrovoljno prihvati izvestan broj od ukupno 40 hiljada azilanta, izbeglica iz ratova u Aziji i Africi koji su ilegalno došli u Italiju i Grčku. Obavezujuće kvote za prerazmeštaj azilanata koje je predložila Evropska komisija odbili su Nemačka, Francuska, Poljska, Češka, Madjarska i Slovačka, a posebno je zahtevano da se unište bande organizovanog kriminala koje za velike svote novca uspevaju da ilegalno prebače imigrante u južne zemlje Evrope i Balkan.

Dok Evropa ne reši svoj problem, zvaničnici Srbije poručuju da će azilanti u Srbiji biti prihvaćeni na adekvatan način i da će biti i zdravstveno i na svaki drugi način zbrinuti. "Ovo je jedini deo Balkana na kojem niko od azilanta nije zlostavljan, nije opljačkan, niko nije šikaniran, zato

Siriju napustilo blizu 9 miliona ljudi, i da nigde na svetu ne postoji kapacitet za prihvat toliko ljudi.

Inače, po podacima iz prošle godine, broj izbeglica i drugih raseljenih zbog sukoba u svetu dostigao je rekord od 60 miliona ljudi. Šef agencije UN za izbeglice, Antonio Gutereš, upozorio je da je tokom 2014. godine svakog dana u proseku 42.500 ljudi postalo izbeglice, tražioci azila ili interna raseljena lica, što je četiri puta više nego pre četiri godine.

Pored ovih aktuelnih poroblja sa azilantima, Srbija je već godinama prva u Evropi po broju raseljenih i izbeglica, od 618.000 ljudi (266.000 iz BiH i 330.000 iz Hrvatske), koji su tokom ratova 1991-1995. godine dobili zaštitu priznavanjem izbegličkog statusa u Srbiji, 35.295 njih i dalje

kraja naredne godine, a njihovi stanari će dobiti odgovarajuća rešenja.

Regionalni stambeni program Srbije, Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine treba da u naredne tri godine obezbedi oko 6.500 stambenih rešenja u regionu, od čega će 4.153 porodice u Srbiji dobiti stan, montažnu kuću, paket gradjevinskog materijala ili seosko domaćinstvo sa okućnicom.

Komesariat je ocenio da bi "postojeća situacija bila svakako povoljnija da su zemlje porekla, a prvenstveno Hrvatska, pokazale više volje za rešavanje brojnih otvorenih pitanja koja svakodnevno pogadjaju populaciju izbeglica". Tokom nešto više od 20 godina svega 144.000 izbeglica vratilo se u zemlje porekla (75.000 u BiH i 69.000 u Hrvatsku), međutim najveći problem je neadekvatan pristup pravima izbeglih u Hrvatsku što je svih ovih godina predstavljao veliki kamen spoticanja u regionu. "Uprkos brojnim pomacima ostvarenim kroz proces regionalne saradnje i dalje su aktuelna nerešena pitanja dospelih, a neisplaćenih penzija, dinarske i devizne štednje, 40.000 oduzetih stanarskih prava, izostanak obnove više od 10.000 srušenih srpskih kuća u područjima gde nije bilo ratnih dejstava i oko 8.000 kuća na područjima zahvaćenim ratom, kao i povratak oduzetog poljoprivrednog zemljišta", navodi Komesariat. Posebno zabrinjava izostanak adekvatnog odgovora nadležnih institucija Hrvatske na porast broja incidenta zasnovanih na nacionalnoj osnovi i proisteklih iz govora mržnje, kao i odsustvo zaštite srpskog jezika i pisma.

Povratak na Kosovo ostvarilo je manje od pet odsto od ukupne populacije interno raseljenih. Glavne prepreke održivom povratku predstavljaju bezbednosna situacija, nedostatak adekvatnog i efikasanog mehanizama za zaštitu i pristup pravima, nerešeno pitanje povratka imovine, nemogućnost korišćenja uništene, uzurpirane stambene i poljoprivredne imovine, nedovoljno fondova za rekonstrukciju ili izgradnju kuća povratnicima, otežani pristup javnim službama i mogućnost upotrebe svog jezika, odsustvo ekonomskih mogućnosti koje bi podržale povratak, kao i komplikovane procedure povratka.

Marijana Maljković

nisu u toku svoje smene preduzimali mere iz svoje nadležnosti kako bi sprečili krijumčarenje i druga krivična dela, već su uzimali novac i poklonе".

Agencija za nadzor spoljnih granica Fronteks biće zadužena da spasava ilegalne imigrante koji dodju u životnu opasnost, ali i da vraća sve one koji bi nelegalno pokušali da dodju u EU. Fronteks je saopštilo da je od početka ove godine u EU ilegalno došlo 153 hiljade imigranata. Iako je ovo goruća tema, nije postignut konsenzus država članica EU o uvođenju kvota za prijem podnositelaca zahteva za azil. Predsednik Evropskog saveta Donald Tuski i više šefova država i vlada EU su se usaglasili da bi trebalo da se postigne dogovor da svaka članica

što mi znamo kakva je to muka jer je, na žalost, u poslednjih 20 godina u Srbiju došlo više od 800.000 izbeglica", rekao je ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Aleksandar Vulin. "Mi imamo medjunarodne obaveze da prihvativmo svakog ko zatraži azil i da mu izdamo odredjenu potvrdu sa kojom on slobodno može da se kreće po našoj teritoriji", objasnio je Vulin, dodajući da se nakon prijema azilanti upućuju u prihvatne centre, gde prolaze obavezne lekarske kontrole. "Očigledno je da je Srbija jedna od najugroženijih zemalja, ali je i jasno da nijedna zemlja sama ne može da se izbori sa tim problemom, a sada vidimo da ni EU ne može sama da pronađe rešenje", rekao je Vulin. On je dodaо da se procenjuje da je samo

nalazi u statusu izbeglica. Broj onih koji su i dalje u stanju egzistencijalne potrebe je daleko veći, a sličnu sudbinu deli i više od 203.000 interno raseljenih sa Kosova i Metohije, kao i 18.000 lica koja su se raselila na području Kosova i Metohije. Prema Komesarijatu za izbeglice i migracije, od 2008. do 2014. godine 7.800 porodica je dobilo adekvatno stambeno rešenje, dok je 6.300 porodica ekonomski osnaženo. Od nekadašnjih 700 kolektivnih centara sa oko 65.000 ljudi, u Srbiji postoji još 18 kolektivnih centara (osam kolektivnih centara se nalazi na teritoriji Kosova) u kojima boravi 1.116 izbeglih i interno raseljenih, a zahvaljujući sredstvima EU i budžeta Srbije, očekuje se da će svi kolektivni centri biti zatvoreni do

SRBIJA SE ODRIČE DRŽAVNIH MEDIJA

Država Srbija je najavila da će se “povuci iz medija” koje finansira, pa će ti mediji ili biti privatizovani ili će biti ugašeni. Pošto nijedan medij nije privatizovan, rok za podnošenje prijava je odložen, a podrška Srbiji da se odrekne svih svojih medija stiže iz EU. Šef delegacije Evropske unije u Srbiji Majkl Devenport izjavio je da EU prati implementaciju medejske strategije u Srbiji, koja, kako je konstantovao, kasni, istakavši da je njena primena izuzetno važna kako bi se država povukla iz medija.

Ministar kulture i informisanja Ivan Tasovac je objasnio da su osim novog roka za okončanje postupka privatizacije (31. oktobar umesto 1. jul), odredjeni i rokovi nakon kojih više neće biti omogućeno finansiranje medija iz državnog budžeta. On je podsetio da je Zakon o javnom informisanju i medijima donet avgusta prošle godine i da je njime bilo precizno razradjeno jedno od osnovnih strateških opredeljenja države, a to je njen izlazak iz medija i privatizacija izdavača.

U medijima se na ovu temu mogu čuti mnogi negativni komentari. Proces privatizacije medija predstavlja farsu koja prikriva namenu vlasti da ugasi što veći broj glasila. Dok Ministarstvo informisanja ističe da se radi o otporu medija i lokalnih vlasti, na sajtu Cenzolovka podsećaju na činjenice koje govore da je upravo opstrukcija Ministarstva informisanja glavni razlog zašto do sada nijedna privatizacija medija u Srbiji nije ostvarena.

Zaposleni brojnih medija ne slažu se sa ovakvim odlukama, jer nema načina ni mogućnosti da se svi privatizuju, kao što su brojni lokalni mediji, mediji na jezicima nacionalnih manjina, kratkotlasni radio... Iz Radio Televizije Bujanovac upozoravaju da primenom novog seta medejskih zakona lokalna samouprava mora da se povuče iz medija dok je nacionalnim savetima dozvoljeno da osnivaju medije, pa će se na taj način ugasiti TV Bujanovac, koja emituje program na albanskem, srpskom i romskom jeziku, a ostavlja se mogućnost Nacionalnom albanskom savetu da otvorí svoju televiziju.

Za srpsku dijasporu najvažniji medij je jedina srpska radio-stanica koja emituje program samo za inostranstvo na srpskom i još jedanaest jezika, a koja je već osam decenija nezvanični portal države Srbije na svih pet kontinenata (www.glass-rbje.org i www.voiceofserbia.org). Za ovaj Radio, uprkos ranijim najavama, nije ponudjena nikakva mogućnost transformacije, racionalizacije ili uključivanja u Javni servis, mada je Zakonom utvrđen javni interes informisanja svetske javnosti o

dešavanjima u Srbiji. Zaposleni bi se mogli, bez bilo kakve krivice, naći bukvalno na ulici, jer za ovakav način gašenja firme nisu predvidjene ni otpremnine.

Važno je napomenuti da je kratkotlasne radio-stanice, odnosno servise za inostranstvo, nemoguće privatizovati i da po pravilu nisu obuhvaćeni zakonom o radio-difuziji, već ih osnivaju vlade ili parlamenti posebnim zakonskim aktima. Tako je britanski parlament posebnim aktom definisao ciljeve Svetske službe Bi-Bi-Saja i način njenog finansiranja iz budžeta Forin ofisa. Rad Dojče velea kao javno-pravne ustanove nemačke federalne vlade regulisan je posebnim zakonom Bundestaga, koji ga i finansira. Delatnost Radio Frans interna-

svrsta na listu ciljeva, pa su njegovi predajnici već u prvim danima agresije bombardovani. Zaposleni u pismu premijeru Vučiću podsećaju kao tadašnjeg ministra informisanja: “Naš kratkotlasni predajnik u StUBLINAMA je bombardovan i srušen do temelja. Verovatno zato što ‘nije bio strateški važan’. Uvereni smo da, kao nekadašnji ministar odbrane, znate kakav je značaj kratkog talasa i u ovom domenu.”

“Nema nas mnogo – manje od sto, a pre nego što rešite našu sudbinu, proverite da li se Nemačka odrekla Deutsche welle radija, Velika Britanija BBC-a, Amerika VOA, Kina radija China internacional, Rusija Glasa Rusije. Slično je i u Hrvatskoj, Bugarskoj, Rumuniji,

poslednje preostalo sredstvo javne diplomatiјe.” Jovanović kaže da se tokom četrdesetogodišnje diplomatske karijere mnogo puta uverio u strateški značaj srpske kratkotlasne stanice. “U kriznim situacijama, kad zvanične informacije nekim drugim sistemima nisu stizale ili su kasnile, oslanjali smo se na informacije RJ. Zahvaljujući njima mogli smo da normalno obavljamo diplomatske funkcije. Ta stanica je bila strateški značajan oslonac u naporima za širenje istine o svemu što je važno za srpski narod. Takva institucija predstavlja obeležje moderne države. To pokazuju sve ozbiljne zemlje koje imaju daleko moćnije medije za informisanje inostrane javnosti.

Novinar Dragan Kojadinović, nekadašnji direktor Studija B, kaže da je u vreme dok je bio ministar kulture upozoravao da će zakon o privatizaciji medija biti cunami za njih. “Sve sam učinio što je bilo u mojoj moći, da se doneše valjan zakon, koji će voditi računa o poreklu i vidljivosti kapitala kojim se novine i televizije privatizuju. Medutim, nije postojala volja u društvu da se stvar dovede do najboljeg rešenja. Ovo su samo posledice nečinjenja u vreme kada je moglo nešto da se postigne. EU insistira da se zakon primeni. Ogromna šteta će biti ako se ugasi RJ. Taj radio je uvek imao svoju funkciju, naročito u vreme NATO bombardovanja. Kratki talas je strateški važan i nijedna država ga se olako ne odrice. Mislim da bi bilo najbolje da se priključi nekom sistemu, kao što je Pošta Srbije” kaže Kojadinović.

Reditelj Nebojša Bradić, takođe bivši ministar kulture, smatra da je mnogo važnije da li ima spremnosti da se spase RJ, a ne vremena. “Trebalo bi razmotriti koliko je ovaj radio značajan za status i međunarodni položaj Srbije. Transformacija medija je prirodnja stvar, a zakon dozvoljava da imamo jedan medij za informisanje inostrane javnosti i naše dijaspole. Ideja svetskog servisa je dobra, ali menadžment bi trebalo da je realizuje. Mnogo je bolja varijanta transformacija od gašenja. Najlakše je ugasiti nešto, ali pitanje je – šta posle toga?”

Radio Jugoslavija ili Međunarodni Radio Srbija je jedna od najstarijih kratkotlasnih radio stanica, a osnovan je šest godina pre Glasa Amerike. Emitovanje programa za inostranstvo počelo je 8. marta 1936. godine u Kraljevini Jugoslaviji. Hoće li se aktuelna vlast u Srbiji tako lako odreći državnog resursa i ugasiti jedan od najstarijih kratko-talasnih radio stanica na svetu?

Marijana Maljković

sionalala (RFI) kao državnog radija, regulisan je posebnim aktom francuske vlade, a finansira ga sa 60 odsto Ministarstvo inostranih poslova, a 40 odsto dobija od taksa na radio i TV program. Glasom Amerike koji je jedno vreme bio u okviru Stejt departmenata, sada upravlja devetočlani bord guvernera, od kojih osmoricu nominuje predsednik SAD, a potvrđuje Senat, dok je deveti po funkciji državni sekretar. Ove stanice, kako se ističe, imaju samostalnu uredjivačku politiku, i na većinu njih vlasta nema nikakav uticaj.

Vid neformalne diplomatiјe putem kratkog talasa je i danas nezamenljiv kanal predstavljanja zemlje na najpozitivniji način. O tome svedoči i podatak da se njega nisu odrekle ni druge, mnogo značajnije zemlje. A, o tome kako naša država vidi značaj ovog medija naslikoviti je govori činjenica da radio zvanično još uvek nosi ime Radio Jugoslavija, da mu nijedna vlast u Srbiji za dve decenije koliko ta država ne postoji, nije ni ime promenila. Ako ga je Srbija zaboravila, NATO 1999. godine nije, nego ga je

Albaniji... Sve su to radio stanice koje se finansiraju iz državnog budžeta kao svetski servisi. Iskreno smo uvereni da ćete nam izaći u susret,” stoji izmedju ostalog u pismu zaposlenih u MRS premijeru Vučiću.

Podršku zaposlenima, koji su protestovali ispred Vlade pružili su predstavnici naših ambasada u inostranstvu, ali i strane diplome u Beogradu. Većina stranaca se informiše o tome što se dogodilo u Srbiji na svom maternjem jeziku na sajtu ovog radija. Srpske ambasade preuzimaju vesti na stranim jezicima sa sajta ovog radija, a srpska dijaspora ga ocenjuje kao relevantan i pouzdan izvor informacija o Srbiji i nezamenljiva veza sa maticom.

Nekadašnji ministar spoljnih poslova Živadin Jovanović kaže da mu nije jasno kome može da smeta radio-stanica koja brani nacionalne interese i to baš u trenutku kad je počela nova kampanja dezinformacijama i pritiscima protiv naše države: “Ukipanje ove kuće bila bi neoprostiva greška, koja se ne može ničim opravdati. Ova radio-stanica koja svet informiše na stranim jezicima je naše

Piše: Jasna Stanojev

A d a Ciganlija je idilični deo Beograda, koji Beogradjani vole na poseban način! Ista, tajanstvena i inspirativna. Beogradjanin koji je bio zaljubljenik u Adu Ciganiju je Momo Kapor. Njegovim citatom otvorena je "Staza umetnika";

"Ada – neukrotiva i nepripitomljiva, lukava i hirovita, tajanstvena i mazna, podatna, nežna, a istovremeno divlja, blaga i opasna, lukava rečna zavodnica i opsenarka..."

Čudesna inspiracija za umetnike i miran ambijent u ovim vrelim danima leta. Ada je jednako lepa u svim godišnjim dobima, preobuče svoju odoru i pleni lepotom. Odlazak na Ada je lepa navika, koju Beogradjani neguju sa posebnom ljubavlju. Leti se uživa na šljunkovitoj plaži i u besprekorno čistoj vodi, daleko od vrelog asfalta i svakodnevnih obaveza.

Beogradsko more, kako je zovu, pruža posebnu atmosferu mirnoće i lakoće postojanja.

Atmosfera morska.

Najlepši i najprirodniji deo je sa Makiške strane, gde guste krošnje drveća nude debeo hlad. Iznad Ade preleću avioni i to je poseban prizor koji me svaki put podsjeti na povratak iz daleka u moj lepi Beograd.

Ada je dobila naziv od kelt-

mali grad na vodi. Na prilazu jezeru se nalaze kamene skulpture "Kameni grad", delo vajara Ratka Vulanovića. Jedan od zaštitnih znakova je vodoskok, sličan vodoskoku u Ženevi koji je noću osvetljen i predstavlja posebnu atrakciju.

vranac kao i divlje patke i galebobi. Plaža oko celog jezera je kompletno uređena i jedna je od najlepših plaža na veštačkim jezerima u Evropi. Voda Savskog jezera je toplija i čistija od rečne, pogodna je za plivanje, veslanje, kajak, jedrenje i druge

meseci-ma, manifestacijama u kojima učestvuju najpoznatiji umetnici. Ugostiteljsku ponudu čine restorani gde se uživa na ležaljci pod sunčobranom. Ada Ciganlija je posebna i za noćni provod. Poseban prizor je most na Adi, dužine skoro 1.000 m, kojim impresivno izgleda osvetljen u svojoj misiji povezivanja Banovog brda i Novog Beograda.

Ada Ciganlija je privilegija Beogradjana koji tu dobijaju prvu boju pred more, koji provode svoj odmor na svom moru, koji vole skijanje na vodi i vožnju biciklom. Privilegija za umetnike koji nalaze inspiraciju da pišu, slikaju komponuju svoju muziku. Tom blagoslovu zahvalni su svi Beogradjani, jer je Ada Ciganlija duša Beograda koja se ogleda na licima nasmejanih, divnih ljudi moga grada -kada su na svom moru!

NAJLEPŠE PRIČE STAROG BEOGRADA

ADA CIGANLIJA BEOGRADSKO MORE

skih reči singa (ostrovo) ili (podvodno zemljište) singalija, od koje će nastati reč ciganlija. Retko prirodno bogatstvo je proglašeno za državno dobro, još u vreme Karadjordja i Miloša Obrenovića. Ada Ciganlija je rečno ostrvo na Savi koje je veštačkim putem pretvoreno u poluostrvo. Jezero je dugo 4,2 km sa prosečnom širinom 200 m i dubinom 4-6 m. Ukupna površina, sa Adom Medjicom, iznosi 800 hektara. Na ostrvu, prema Novom Beogradu, se nalaze privatne kućice na vodi, nanizane jedna do druge kao

Ada ima specifičnu mikroklimu, koja se odlikuje povećanom vlažnošću i nižom temperaturom u odnosu na ostale delove grada. Obrasla listopadnom šumom bele vrbe i topola je ekološki netaknuta priroda. Na donjem špicu Ade žive ugrožene vrste ptica, mali

sportove na vodi. Postoje tereni za fudbal, tenis, rukomet, ragbi, golf. Na Adi se nalaze nekoliko veslačkih klubova; Crvena zvezda, Partizan i Grafičar.

Boemska tradicija se neguje naročito u letnjim

MANEKENI ZAKASNELOG PUBERTETA

Ve godine idemo u banju – rekao mi je kum ozbiljno i bacio na astal pregršt prospekata.

Na fotografijama punim zelenila i cveća, kada i djakuzija napunjenih mirisljavom vodom koja se isparava, nasmejanih medicinskih sestara i zabrinutih lekara – jedino nema mladih ljudi. Kao da im je zabranjeno da udju u neku od banja i svojim prisustvom pokvare idiličnu sliku medicinskog raja.

- Kume, a šta ćemo tamo da radimo? – upitao sam prilično uplašen leptotom nametnutog raja.

- Igraćemo karte, domine, gledaćemo zajedno televiziju, šetaćemo posle ručka i večere. I ne samo to... – nije kum završio rečenicu.

Razmišljao sam ovako: karte mogu da igram i na moru, domine nikada ranije nisam igrao, potpuno mi je svejedno gde će gledati televiziju, a najviše volim da štam uz Dunav ili Savu. Drugim rečima: postojao je važan razlog zbog koga se kum okrenuo razmišljanju o banjama, a ja još uvek nisam uspevao da ga dokučim. A, iskreno rečeno, priče o banjama su me nervirale, jer sam u albumima rođaka obavezno nailazio na slike iz neke od banja, a u vitrinama se nalazio po neki suvenir donesen iz banje. Velika morska školjka sa natpisom: "Uspomena iz Sokobanje". Venecijanska gondola sa natpisom: "Uspomena iz Vrnjačke banje". Novorodjenče u pelenama uz pozdrav iz Mataruške banje.

Uvek sam se smejavao kada bih naleteo na to novorodjenče od gipsa, koje je donela pokojna tetka nakon višenedeljnog boravka u Mataruškoj banji, pošto je čvrsto odlučila da zatrudni po povratku sa banajskog tretmana, kako se nobles izražavala. Sećam se i njene istorijske rečenice: "Sad ili nikad" (završen citat). I to se dogodilo nakon udarničkog rada u kome je izgarao moj teča. Ali, tu nije bio kraj priče o gipsanom novorodjenčetu iz Mataruške banje, jer je moj drugi teča tvrdio da to novorodjenče nije autentično, jer nema na glavi – kapče.

-Kakvo kapče? – upecao se moj prvi teča.

-Pa, to je poznata stvar. Kad je na recepciji dežurni Mile Mataruga, obavezno se radaju deca koja strašno liče na njega. A Mile na glavi uvek nosi kapče.

Bio sam klinac, pa nisam shvatao u kakvim su odnosima bili moj prvi i moj drugi teča, kao što tada nisam shvatao zašto je moj drugi teča novoprdošlog člana šire familije uporno zvao Mile, iako mu je pravo ime bilo Petar. A za jedan rođendan mu je kupio i kapče.

I u albumu mojih roditelja sam našao fotografije iz nekoliko banja. Tada je otac imao osamdeset, a majka sedamdeset

godina. Na njihovim licima je još uveke treperio osmeh, jer im je banja očigledno godila. Ali, kum i ja smo dvadesetak godina mlađi od mojih roditelja tada uslikanih za uspomenu i dugo sećanje na Nišku banju i hotel sa čudnim imenom jednog elementa iz Mendeljejevog sistema. Zato sam odlučio da pritegnem kuma i saznam istinu koja ga pokreće da kupuje prospekte banja po Srbiji i bližoj okolini. Umesto konkretnog odgovora, kum je pitao koliko godina imamo nas dvojica?

-Misliš zajedno ili odvojeno? – odgovorio sam kontrapitanjem.

-Nije loše čitati i druge strane. Pre neki dan sam okrenuo broj telefona drugara iz vojske i, ne sačekavši da se oglasi, odmah sam počeo da pričam najnoviji vic. Jedan ženski glas mi je pomenuo majku u prilično problematičnom smislu. Tek tada sam se predstavio, pa me je njegova supruga uputila na "Politku" od pre dva meseca, rubrika "Umrlice" i poslednji tekst o njenom mužu.

Uzeo sam novine i njegovih ruku i ispod kratkog naslova "Najnoviji vic", pročitao sledeću umotvorinu: "Kada napunite pedeset godina, pa se jednog jutra probudite i shvatite da vas ništa ne boli, znači da ste mrtvi".

Ćutao sam, jer sam odavno prekoračio pedesetu, a još uvek me ništa ne boli.

sada se cerekaš kao da si nenormalan.

-Zamisl kume da odemo u banju i odande stvarno donešemo neku bolest?

-Pokušavam da zamislim – rekao sam verujući da će ova rečenica delovati terapeutski na kuma.

-I kou si bolest zamislio?

-Pa, nešto lakše. Prehlada, na primer. A šta si ti zamislio?

-Pravo da ti kažem, meni bi odgovarala neka lakša polna bolest koja se prenosi direktnim kontaktom sa...

Shvatio sam da je moj kum napravio izlečen od crnih misli, a već sutradan je doneo nove dokaze za takvu tvrdnju. Opet je nonšalantno bacio na astal pregršt šarenih prospakata.

**Upravo je
izašla iz
štampe nova
knjiga
Vanje Bulića -
Devedesete
u
izdanju
Lagune.**

-I jedno i drugi je mnogo – rekao je prilično rezignirano.

-Kume, nas dvojica smo u izvesnim, a to znači najboljim godinama – pokušao sam da ga oraspoložim.

Umesto bilo kakvog komentara, otvorio je novine. Upirao je prstom u tri reda ispisana ispod kratkog naslova.

-Znaš da u novinama čitam samo sportsku strane – rekao sam.

Onda sam se uštinuo za obraz, malo jauknuo, i potom ošamario kuma.

-Budalo, pa to boli.

-Znači, da si živ, kretenu! I zaboravi na banje. Kakve smo ja i ti sreće, odande bismo kao uspomenu doneli neku bolesti.

Kum se malo smirio, a zatim je počeo da se smeje.

-Ti si rodjen za čika psihu. Malo smeha, malo tuge. Do malopre si umirao, a

-Opet banje? – rekao sam rezignirano.

-Kakve, banje, kume!? Spa centri, podvodna masaža. A pazi ovo: "Ruke devojke sa istoka leče svaku boljku". Pogledaj srednje strane! Osoblje u bikiniju!

Tek tada smo primetili supruge koje su se došaptavale. čuo sam samo jednu rečenicu: "Nije im lako. Ubi ih zakasneli pubertet".

**Najbolji kvalitet veza!
Najbolje cene!**

www.globalphoneservice.com

**708. 867. 1155
708. 867. 6799**

**Home ▪ Cellular Phones ▪ Same Price
Business ▪ Residential ▪ Toll Free ▪ Calling Cards
No Fees ▪ No Minimum**

**Srbija 7.9c
Crna Gora 9.9c
Makedonija 7.9c
Bosna i Her. 10.9c
Hrvatska 4.9c**

KAKO SAM ZAGLAVIO U AMERIČKOM ZATVORU

Ušao sam u ćeliju i seo za sto koji je, baš kao i četiri stolice oko njega bio napravljen od metala i zakovan za betonski pod. Svi zatvorenici su se odmah okupili oko mene. Jedan od njih, dvadesetrogodišnjak mi reče: "Zdravo, ja sam Deril. Na koliko si osudjen?" Snuženo odgovorih: "Na deset dana". Deril se glasno nasmeja i reče: "Samo deset dana! Tako si to izgovorio kao da je deset godina u pitanju. To je ništa. Evo, ja ću izaći iz zatvora tek kad napunim četrdeset jednu.. Šta ti fali? Ovde imaš televizor, radio, tuš, grijanje". Rekoh mu: "Pa, sve to imam kući". Deril nastavi: "E, vidiš. Mnogi nemaju kuću, pa namerno prave sranja da bi došli u zator. Minesotanske zime su mnogo hladne".

Osim Derila, tu su bili još neki Indijanci i belci. Jedan od Indijanaca je par dana pre mog dolaska osudjen da radi u obližnjem kamenolomu, gde je slomio nogu. S obzirom da je policija pretpostavila da je namerno slomio nogu, nisu ga oslobođili fizičkog rada. Morao je da lomi kamen sa nogom u gipsu.

Moji cimeri su bili uglavnom sitni lopovi, ali nisu ispoljavali agresiju. Bili su druželjubivi. Rekao sam Derilu da neću ustajati u šest ujutro i dozvolio mu da jede moj doručak "Ti si pravi drug", reče sa oduševljenjem.

U devet uveče su policajci ugasili svetla u ćeliji i naredili spavanje. Deril i društvo su još uvek časkali. S obzirom da su pričali punim glasom, iz zvučnika se začuo muški glas: "Tišina. Spavaj". Na sredini ćelije je bio mikrofon, pomoću kog su čuvari čuli svaki malo glasniji šum u ćeliji. Kupatilo ćelije je umesto vrata imalo veliki otvor u zidu, tako da zatvorenici nisu imali privatnost ni tokom vršenja nužde i tuširanja. U ćeliji je bio telefon, sa koga smo mogli da zovemo na račun primalaca poziva (ako ovaj prihvati poziv).

Za divno čudo, spavao sam kao beba. Probudio sam se oko osam. Deril i ostali cimeri su već bili uveliko na nogama. Bio sam gladan ko vuk, ali pošto sam svoj doručak prepustio Derilu, morao sam da sačekam podnevni ručak.

Džil nam je donela četkice i paste za zube, žiletke i gel za brijanje, ali nisam smeo da se brijem, jer sam se plašio da ne dobijem neku zaraznu bolest.

U devet ujutru izašli smo u dvorište na basket. Podelili smo se po timovima ćelijama. Primetio sam da me je jedan lik iz druge ćelije stalno posmatra

Piše:
Dejan Marinković

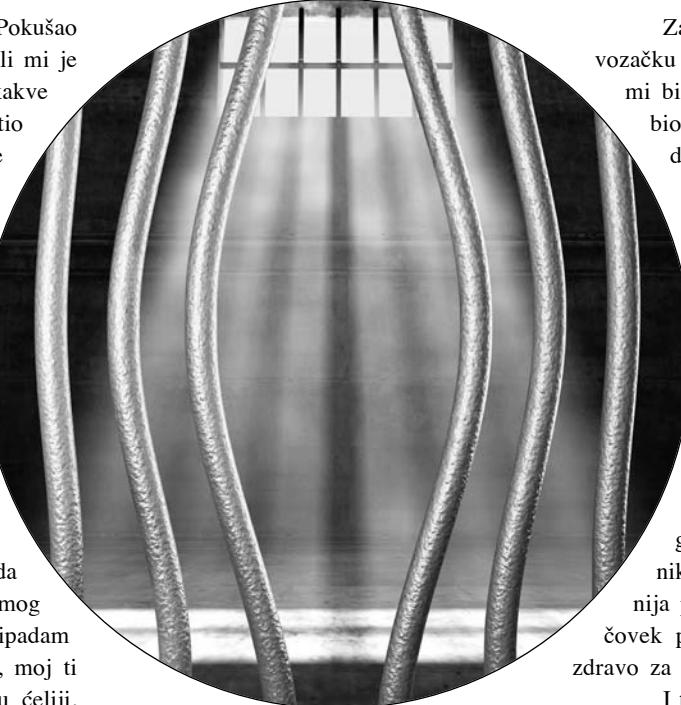
uz neki glupi osmeh. Pokušao sam da ga ignorišem, ali mi je ubrzo postalo jasno kakve su mu namere. Obratio sam se Džil koja je čitala knjigu i rekao:

"Džil, pozilo mi je. Nešto mi nije u redu sa stomakom".

"Hoćeš li da te odvedem u ambulantu?" šapnuo sam joj: "Ma, nije mi pozilo, nego se onaj manjak zalepio za mene. Vodi me me u biblioteku, molim te". "Važi. Ionako će ostali iz tvoje ćelije doći tamo za petnaestak minuta. Tamo možeš da čitaš knjige i novine". Od samog početka joj je bilo jasno da ne pripadam tom društvu. Rekla mi je: "Slušaj, moj ti je savet, da ne bi bio zarobljen u ćeliji, prijavi se na dobrovoljni rad. Ja ću ti srediti lak posao. Daću ti dugačku četku kojom ćeš malo čistiti pod zatvora, bez potrebe da se saginješ. Onda ćeš ići u vešernicu da ubacuješ veš u mašinu za pranje i sušenje, nakon čega ćeš ga slagati u ormara. Sve to vreme moći ćeš da se krećeš po celom zatvoru. Dozvoliće ti da koristiš biblioteku i teretanu kad god zaželiš. Osim toga, doneće ti mali televizor u vešernicu". "Ne znam čime sam zaslužio tvoju blagonaklonost i kako da ti se odužim".

Primetio sam da se Deril i još par zatvorenika svakodnevno po nekoliko puta kriju ispod tuš kabine. Nisam htio ništa da ih pitam u vezi s tim. Jednog popodneva par sati nakon što su Deril i društvo bili u tuš kabini, Džil je uletela sa stražarima koji su pretražili celu ćeliju i našli duvan za žvakanje. Pitala nas je: "Ko je uneo ovo?" Svi smo čitali. Niko od mojih cimeri nije želeo da oda tajnu. Džil je rekla: "Ako mi ne kažete ko je ovo uneo, svi u ćeliji će dobiti dodatna tri dana u zatvoru za kaznu". Nakon toga je ljutito izašla. Pretpostavio sam da je duvan uneo Indijanac koji je povredio nogu, s obzirom da je išao na rad u kamenolom i na previranje u bolnicu.

Nakon incidenta sam izašao iz ćelije da čistim zatvor, a Džil je prišla i šapnula mi: "Ova kazna ne važi za tebe. Znam da nemaš ništa sa tim". Šestog dana od kada su me zatvorili, slagao sam oprani veš u vešernici, slušajući radio. Džil je ušla i rekla: "Imam lepu vest. Sutra izlaziš". Nisam mogao da verujem. Nastavila je: "Sredila sam ti da te puste tri dana ranije zbog dobrog vladanja, iako po zakonu nije predviđeno u slučaju minimalne kazne. Ova vest mi je došla kao

melem na ranu. Već mi se smučila sumorna zatvorska atmosfera, iako je zatvorski život bio udobniji nego što sam ga zamišljao. Da nije bilo Džil, poludeo bih.

Za divno čudo, nisu mi oduzeli vozačku dozvolu. Naočare za sunce su mi bile u kolima, a s obzirom da je bio sunčan julski dan, nakon šest dana u tamnoj ćeliji, sunce me je toliko zablijesnulo da sam se jedva dovukao tih par stotinak metara do kola. Nikada mi se pre toga nije desilo da se ne brijem nedelju dana. Vozeći polako, razgledao sam prirodu oko sebe, i prvi put u životu cenio slobodu. Stao sam u prvi restoran i naručio veliki sočni američki biftek. Onako bled i gladan uživao sam u hrani kao nikada pre. To mi je bila najukusnija porcija u životu. Pomislih kako čovek počinje da ceni ono što uzima zdravo za gotovo tek kada to zgubi.

I tako sam naučio lekciju.. Nikada više nisam tako divljački vozio. Shvatio sam da i Srbija može da bude organizovana država, uz rigorozne kazne, ne samo za prebrzu vožnju, već i za one koji bacaju kese za djubre i otpatke kroz prozor.

Muzyka & Son
FUNERAL HOME

Поштујући Српске православне обичаје још од 1915.г.

Honoring Serbian Orthodox Customs Since 1915.

Newly Renovated Facilities and Large Parking Lot

Advance Funeral Planning

Transportation to the Homeland

Affordable Funeral Options

Basil Michael Muzyka Owner - Lic, Funeral Director & Embalmer
5776 West Lawrence Avenue Chicago, IL 60630

773-545-3800

www.muzykafuneralhome.com